onoverzichtelijke en maatloze om te vormen tot overzichtelijke delen met een maat; deze delen te ordenen en als woud, weide, bergen en meren in een landschap te laten samenwerken. Dwz. zodanig dat de maat zijn oorsprong vindt in de betekenis en waarde van de delen, zodanig dat uit natuur en gebouwde omgeving, uit hoog en laag, uit nauw en wijds een nieuwe levendige ordening ontstaat ... De woongebieden worden verdeeld in grondcellen van zoveel mogelijk gelijke woningdichtheid, ongeveer overeenkomend met de kern van de wijk Siemensstadt". Deze ideeën werden verder uitgediept in het prijsvraagontwerp "Hauptstadt Berlin" dat hij in 1958 met Wils Ebert zou maken.

Ook in 1946 kreeg Scharoun een leerstoel voor stedebouwkunde aan de Technische Universiteit van Berlijn, waar hij de studenten bekend maakte met de principes die hij met Hugo Häring, Martin Mächler en anderen in de twintiger jaren had ontwikkeld. Tevens werd hij in 1947 leider van het instituut voor het bouwwezen aan de pas opgerichte Deutsche Akademie der Wissenschaften. Hier werkte hij verder aan de planning van Berlijn, o.a. met een ontwerp voor het verwoeste stadsdeel Friedrichshain.

Hoezeer Scharoun zich bezig hield met de maatschappelijke ontwikkelingen blijkt uit het ontwerp voor een lagere school in Darmstadt (afb. 17). Naar aanleiding van de hier in 1951 gehouden diskussie "Mensch und Raum" werden tien architekten uitgenodigd een ontwerp te maken. Scharoun ging hierbij niet zoals gebruikelijk uit van een serie gelijkwaardige klasruimten gekoppeld aan een gang, maar streefde ernaar "het opgroeingsproces van binnenuit gezien door geleding zichtbaar te maken". Hij maakte onderscheid in drie leeftijdsgroepen. Van elke groep vormen de klasruimten samen een afgesloten geheel met een eigen identiteit, waarvan de toegang uitkomt op een langgerekte ontmoetingsruimte die de groepen met elkaar verbindt. Deze ontmoetingsruimte geeft toegang tot een hal voor gemeenschappelijke aktiviteiten. Scharoun probeerde de bewoning,